

[Justitsministeren.]

stemmelse, som hindrer, at en Straffelov med tilbagevirkende Kraft skærper Straffen for Forbrydelser, som ogsaa tidligere var straffbare, og indfører Straf for Handlinger, som Lovgiveren ikke tidligere havde kunnet tænke sig vilde forekomme. Bag ved Forslagets Bestemmelse om, at Straffelovstillegget skal have tilbagevirkende Kraft, staar en enstemmig Folkevilje, og herimod kan der ikke anføres noget holdbart Argument for at lade Samfundet forblive værgeløst over for Forbrydere, hvis Gerninger har rystet os alle paa det dybeste.

Man kunde drøfte, om den tilbagevirkende Kraft skulde regnes fra den 29. August 1943 eller fra den 9. April 1940 eller maaske fra et endnu tidligere Tidspunkt. Lovforslaget sætter Grænsen ved den 9. April 1940 ud fra den Erkendelse, at der ogsaa i Tiden mellem 9. April 1940 og 29. August 1943 er forekommet Forbrydelser, som Retsfølelsen kræver paadømt efter Forslagets strenge Bestemmelser. Ogsaa før den 9. April 1940 er der forekommet landsforræderiske Handlinger, som har gjort Gerningsmændene fortjent til alvorlig Straf. Men det maa erkendes, at afgørende retlige Overvejelser taler imod at føre den tilbagevirkende Kraft tilbage forud for den 9. April 1940, og dette kan ikke give Anledning til nogen særlig Beklagelse, da allerede den gældende Straffelov af 1930 sætter meget streng Straf for det egentlige Landsforræderi og Højforræderi.

Lovforslaget ser dog ikke bort fra, at der er Handlinger, som maa bedømmes forskelligt, efter som de er foretaget før eller efter den 29. August 1943. Forslagets § 1 bestemmer i Stk. 2, at de Handlinger, som omhandles af Loven, men som er foretaget inden den 29. August 1943, er straffri, saafremt Gerningsmanden handlede i Henhold til Lov eller i Henhold til en Ordre, som er givet af en lovlig dansk Myndighed inden for dennes Myndighedsomraade. Er Handlingen foretaget den 29. August eller derefter, kan Straffen under den Forudsætning, som jeg lige nævnte, nedsættes eller under særligt formildende Omstændigheder ganske bortfalde.

Forslagets § 2 bestemmer, at Loven finder Anvendelse paa Handlinger, der er foretaget af Personer, som ved Handlingens Foretagelse havde dansk Indfødsret eller var bosat i den danske Stat. De egentlige „Krigsforbrydere“ i international Forstand beskæftiger Loven sig ikke med.

Straffelovsforslagets § 3 omhandler Straffene. Der bliver efter Forslaget kun 2

Arter af Straf, Livsstraf og Fængsel. Livsstraf havde i den ældre Straffelovgivning Hjemmel i Loven af 1866. Da Straffeloven af 1930 afløste Straffeloven af 1866, afskaffedes Anvendelsen af Livsstraf for almindelige borgerlige Forbrydelser. Denne Ændring bekræftede en Udvikling, som havde taget sin Begyndelse længe forinden. Selv om der, lige op til Loven af 1866 traadte ud af Kraft, er idømt Dødsstraf, er Straffen ikke blevet fuldbyrdet; der er i mere end 50 Aar ikke fuldbyrdet nogen Dødsdom i Danmark. Naar Lovforslaget nu foreslaar at genindføre Dødsstraf for nogle af de Forbrydelser, som Lovforslaget omfatter, er dette ikke Udtryk for nogen Vilje til at bryde den Linie, som dansk Retsudøvelse gennem saa mange Aar har fulgt. Det er ikke Tanken at foreslaa nogen almindelig Ændring af den gældende Borgerlige Straffelov. Dødsstraf — eller Livsstraf, som er det Ord, den danske Lovgivning bruger som Betegnelse for Dødsstraf — bringes kun i Forslag for de Handlinger, som under Krigen har spredt Gru og Rædsel. Bag ved Forslaget om Livsstraf staar et almindeligt Krav i Folket om, at de, som ved de groveste Forbrydelser har rystet Samfundet, da Landet var i Nød, udskilles ved, at de kommer til at bøde for deres Gerninger med Livet.

Jeg fremhæver dog, at Forslaget paa et afgørende Punkt skiller sig fra den gamle Straffelov. Loven af 1866 indeholdt Bestemmelser, der ubetinget foreskrev Dødsstraf som den eneste Straf for en grov Forbrydelse. Efter det foreliggende Forslag bliver dette ikke Tilfældet. Jeg henviser herom til Forslagets §§ 8, 10 og 12, hvoraf det fremgaar, at Forslaget altid giver Valg mellem Livsstraf og Fængselsstraf. Valget træffes ikke af Loven, men træffes af Domstolene, som skal anvende Loven. Som jeg senere skal omtale, naar jeg kommer til Forslaget om Tillæg til Retsplejeloven, staar Forslaget om Retsplejen paa den gældende Retsplejelovs Grund. Det opretholder Bestemmelserne om, at Lægmand som Domsmand skal tage Del i Afgørelsen paa samme Maade, som Lægmand tager Del i Retsplejen nu. Jeg gør ogsaa opmærksom paa, at Bestemmelser om Livsstraf ikke helt er fjernet fra den Lovgivning, som endnu gælder i Danmark fra Tiden før 1939; Livsstraf har den Dag i Dag Hjemmel i den militære Straffelov.

Forslagets § 3 bestemmer, at Fængsel kan idømmes fra 4 Aar og indtil paa Livstid. Ved det Minimum af 4 Aar, som Forslaget foreskriver som almindelig Regel, er det udtrykt, at Lovforslaget kun omhandler de